

МИНИСТЕРСТВО ТРАНСПОРТА И СВЯЗИ УКРАИНЫ

**ГОСУДАРСТВЕННАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ
(УКРЗАЛИЗНИЦЯ)**

**ДНЕПРОПЕТРОВСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА
ИМЕНИ АКАДЕМИКА В. ЛАЗАРЯНА**

**МАТЕРИАЛЫ
V Международной научно-практической
конференции
«ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И УПРАВЛЕНИЯ
НА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ ТРАНСПОРТЕ»**

—
ЭКУЖТ 2010

24-26 ноября 2010 года, г. Яремча

**Днепропетровск
2010**

Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ 2010: Тезисы докладов V Международной научной конференции. - Д.: ДНУЖТ, 2010 г. 265 с.

В сборнике рассматриваются материалы V Международной научной конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте – ЭКУЖТ 2010». Изложенные материалы содержат постановку задач и их решение в научной и практической сфере экономики и управления на железнодорожном транспорте. Основной темой данного издания являются реформирование и развитие железнодорожного транспорта. Авторами тезисов являются ученые, специалисты-практики, аспиранты, представители государственных и коммерческих структур.

Сборник предназначен для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и специалистов транспортной сети.

Редакционная коллегия:

Мямлин С. В. – д.т.н., профессор, проректор по научной работе Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Зубко А. П. – начальник Главного управления развития и технической политики Укрзалізничці

Сираков В. И. – начальник управления структурных преобразований Главного управления развития и технической политики Укрзалізничці

Кулаєв Ю. Ф. – д.э.н., профессор, профессор кафедры «Экономика и менеджмент» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Каламбет С. В. - д.э.н., профессор, заведующая кафедрой «Финансы и банковское дело» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Покотилов А. А. – д.э.н., профессор, заведующий кафедрой «Экономическая теория» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Скалозуб В. В. – д.т.н., профессор, заведующий кафедрой «Компьютерные информационные технологии» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Бараш Ю. С. – д.э.н., доцент, заведующий кафедрой «Учет, аудит и интеллектуальная собственность» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Гненний Н. В. – к.э.н., доцент, заведующий кафедрой «Экономика и менеджмент» Днепропетровского национального университета железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (ДНУЖТ)

Куницкий С. В. – заместитель начальника отдела структурных преобразований Главного управления развития и технической политики Укрзалізничці

Адрес редакционной коллегии:

49010, г. Днепропетровск, ул. Акад. Лазаряна, 2, ДНУЖТ

Тезисы докладов печатаются в редакции авторов на языке оригинала.

© Государственная администрация железнодорожного транспорта Украины, 2010
© Днепропетровский национальный университет железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна, 2010 г.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Залізничний транспорт України потребує проведення реформ, що сприятимуть налагодженню тісної міжнародно-економічної співпраці, прискоренню темпів європейської інтеграції, та підвищить конкурентоспроможність українських залізниць на ринку транспортних послуг, дасть можливість ефективно визначити інтереси залізниць та споживачів їх послуг, а також вигідно використати геополітичне розташування України.

Рівні правових засад::

– Статут залізниць України - Визначає правові відносини між залізницями та вантажоперевізниками, а також між залізницями та іншими видами транспорту

– Закон України «Про транспорт» - Визначає правові, економічні та соціальні основи діяльності транспорту

– Закон України «Про залізничний транспорт» - Визначає основні правові, економічні та організаційні умови діяльності залізничного транспорту загального користування, його роль в економіці та соціальній сфері України, регламентує його відношення з органами державної виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, іншими видами транспорту, пасажирями, відправниками та одержувачами вантажів, багажу та пошти з урахуванням специфіки функціонування цього виду транспорту як єдиного виробничо-технічного комплексу.

– Закон України «Про перевезення небезпечних вантажів» - Визначає правові, організаційні, соціальні та економічні засади діяльності, пов'язаної з перевезенням небезпечних вантажів залізничним, морським, річковим, автомобільним та авіаційним транспортом.

Однією з правових засад розвитку залізничного транспорту можна вважати розпорядження кабінету міністрів України від 27 грудня 2006 р. N 651- р. Про схвалення Концепції Державної програми реформування залізничного транспорту.

Ця Концепція враховує досвід реформування залізничного сектора держав ближнього і дальнього зарубіжжя, включаючи Росію, Казахстан, Польщу, Німеччину та ін.. Відповідно до Концепції, реформа повинна бути проведена поетапно протягом 9 років і завершитися до 2015 року.

1-й етап (2007-2008 рр..) Включає в себе підготовку законодавчої бази, необхідної для проведення реформування, а також процес розмежування функцій державного управління та господарської діяльності. Зокрема, необхідно буде прийняти новий закон про залізничний транспорт і статут залізничного транспорту, оновити всю підзаконну нормативну базу.

2-й етап (2008-2010 рр..) Передбачає створення дочірніх підприємств. У цей же час планується створення організаційно-правових засад для підвищення рівня конкуренції у сфері вантажоперевезень і врегулювання діяльності операторських компаній-перевізників, їх взаємодії з об'єктами інфраструктури залізниць.

3-й етап (2011-2015 рр..) Передбачає процеси поглиблення реформи, в тому числі в напрямку роздержавлення суб'єктів ринку, а також створення підприємств з перевезень пасажирів дальнього та приміського сполучення та розмежування функцій їх обслуговування

Також в ній йде мова про проблеми, які слід розв'язати для забезпечення подальшого розвитку залізничного транспорту. А саме:

– недосконалість нормативно-правових актів, що регулюють діяльність залізничного транспорту, та невідповідність його організаційної структури умовам розвитку ринкової економіки країни;

– перехресне субсидування збиткових пасажирських перевезень за рахунок вантажних;

– недостатня прозорість фінансової діяльності галузі;

– низький рівень конкуренції на ринку залізничних перевезень.

Реформування залізничного транспорту передбачає:

- підвищення ефективності діяльності галузі шляхом забезпечення безпеки функціонування і доступності ринку послуг залізниць для всіх суб'єктів господарювання;
- створення умов для рівного доступу до користування послугами об'єктів інфраструктури залізничного транспорту та додатковими послугами;
- удосконалення системи управління залізничним транспортом;
- створення сприятливих умов для залучення інвестицій, необхідних для оновлення та модернізації виробничо-технічної бази залізниць;
- інтеграцію залізничного транспорту України до європейської і світової транспортної системи, створення організаційно-правових, економічних і техніко-технологічних передумов для запровадження принципів європейської транспортної політики.

«Укрзалізниця» розробила і передала в Мінтрансзв'язку проект закону України «Про особливості реформування залізничного транспорту загального користування». Документ визначає правові, економічні та організаційні особливості створення ДАК «Українські залізниці» та управління і розпорядження майном залізничного транспорту загального користування. Держрегулювання залізницями буде здійснювати Міністерство транспорту та зв'язку. У законопроекті воно визначене правонаступником «Укрзалізниці» з правом виконання «економічних, тарифних, фінансових функцій». Документ передбачає обмеження на введення в ринковий оборот магістральної інфраструктури та об'єктів, що мають оборонне і мобілізаційне значення. У цей список потрапляє, в тому числі, рухомий склад, призначений для спеціальних залізничних перевезень, і майно «Укрзалізниці» аварійно-відновного профілю. У цілому держава має намір залишити за собою вельми широкі повноваження в частині управління залізничною галуззю. «На Міністерство транспорту та зв'язку накладаються економічні, тарифні, фінансові функції, погодження графіків руху поїздів, видача ліцензій та інші обов'язки, пов'язані з організацією роботи залізничного транспорту», - вказується в законопроекті.

Тож насамперед повинен бути прийнятий законодавчий акт, який закладе основи реформування та створення єдиної державної компанії українських залізниць. У структурі цього підприємства повинно буде виділити дочірні компанії, які стануть займатися окремо експлуатацією інфраструктури, окремо - перевезеннями пасажирів і вантажів. Коли буде розділено інфраструктуру та іншу діяльність, будуть створені умови для приходу в галузь приватних компаній та інвесторів, щоб вони могли вкладати кошти і реалізовувати проекти з перевезення пасажирів і вантажів. В законі потрібно буде чітко визначити перелік залізничних об'єктів державної власності - колійне господарство, електромережі, сигнальна інфраструктура та інше, які не можуть бути роздержавлені.

До інфраструктурі, що перебуває в державній власності, повинен бути реалізований доступ інших підприємств - приватних операторів і перевізників як у вантажних, так і в пасажирських перевезеннях. По ремонту інфраструктури необхідно враховувати пропозиції, які будуть на той момент. Треба зазначити, що на Україні простежується варіант, схожий на російський, але більш стриманий в сенсі самого головного питання – переходу до ринку дерегулювання тарифів.

Найбільш проблемним при цьому є тарифне питання. Як відзначають українські незалежні експерти, розшифровка тарифу «Укрзалізниці» залишається поки закритою, як у цілому є вельми малопрозорими і всі відносини операторів із залізною дорогою. Необхідно буде контролювати кількість приватних вагонів, що працюють на залізницях. Як стверджують українські фахівці, їх не повинно бути більше 20-25 % від усього вагонного парку. Тоді діяльність приватних вагоновласників не буде радикально впливати на ситуацію.

Отже коли мова заходить про подальший розвиток залізничного транспорту, питання правових засад постає дуже гостро і потребує глибокого та більш детального перегляду.

Чорновіл О. В. ПРОБЛЕМА ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ ЯК ОДИН З КЛЮЧОВИХ ГАЛЬМУЮЧИХ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	119

Секція 4 "КОРПОРАТИВНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ"

Єрмоленко О. А. ПРОБЛЕМИ ВИБОРУ КОРПОРАТИВНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ КЛАСУ ERP	121
Жуковицький І. В., Жуковицький В. І. МАТЕМАТИЧНІ МОДЕЛІ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРІОДІВ ГОТОВНОСТІ СОСТАВІВ ТА ЛОКОМОТИВІВ З БРИГАДАМИ ДО ПЕРЕВЕЗЕНЬ	123
Паник Л. А. ЭКОНОМИКО-МАТЕМАТИЧЕСКОЕ МОДЕЛИРОВАНИЕ ТРАНСПОРТНЫХ СЕТЕЙ НА ОСНОВЕ КЛЕТОЧНЫХ АВТОМАТОВ	124
Скалозуб В. В., Великодний В. В., Цейтлин С. Ю. РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ И АВТОМАТИЗИРОВАННЫХ СИСТЕМ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЦЕССАМИ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ	125
Солтысюк О. В. О ПРИМЕНЕНИИ БЕЗБУМАЖНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ С КЛИЕНТАМИ ПРИ ПОДГОТОВКЕ И ОРГАНИЗАЦИИ ГРУЗОВЫХ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫХ ПЕРЕВОЗОК	126
Фокша К. С. ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПЛАНОВ ВОЗВРАТА ПОРОЖНИХ ВАГОНОВ	127
Скалозуб Вл. В., Чередниченко М. С. МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ПОТРІБНОГО ВАГОННОГО ПАРКУ КОМПАНІЙ ОПЕРАТОРІВ НА ОСНОВІ ВИБОРУ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЕКТУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	128

Секція 5 "ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ"

Гненний Н. В., Гненний О. Н. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМА ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА НАРУШЕНИЕ ПРАВИЛ ЭКСПЛУАТАЦИИ, ПОНОМЕРНОГО УЧЕТА И РАСЧЕТОВ ЗА ПОЛЬЗОВАНИЕ ВАГОНАМИ ДРУГИХ ГОСУДАРСТВ	131
Ониськів М. М. ПРАВОВІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ	132
Ярошенко А. І. ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	135

Секція 6 "ОБЛІК І АУДИТ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ"

Гусенова Е. Г. ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА БУДІВНИЦТВО	138
Жудін А. В. ОБЛІК ТА АУДИТ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ	139
Іскра Г. О. АКТУАЛЬНІСТЬ ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ЗА ДОПОМОГОЮ ЕОМ	140
Кузьменко О. В. АВТОМАТИЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	141
Сначов М. П., Ломтєва І. М. ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	142
Мороз О. І. АУДИТ В УКРАЇНІ	143
Рябчун Т. С. СОСТОЯНИЕ ВНЕДРЕНИЯ И ПУТИ РАЗВИТИЯ АВТОМАТИЗИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА (АСБУ «ФОБОС») НА СТРУКТУРНЫХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЯХ ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ УКРАИНЫ	144
Сінгаєвська М. П. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ	146